

Helhedsplan for fremtidens skolestruktur i Hvidovre Kommune

Skolestruktur 2019

Indholdsfortegnelse

Indledning	3
Læringsbegreb, læringsstil og behov for fleksible rammer	3
Flere børn til kommunen	3
Forskelligartet socioøkonomisk grundlag hos eleverne	3
Stigende behov for specialtilbud	3
Scenarie for fremtidens skolestruktur i Hvidovre Kommune	4
Scenariet overordnet set	4
Samtlige skoler udvides til at rumme tre spor	5
Samling af ungetilbud i Enghøjhuset	5
Specialskole på Sønderkær	6
Udvidelse af gruppeordningen på Præstemoseskolen	7
Ændring af søgemønstre ved etablering af profilskoler og eliteklasser:	
Jævnlig ændring af distrikter	
Bygningsøkonomi	
Lovmæssigt grundlag	

Indledning

Skolerne i Hvidovre Kommune skal i de kommende år imødekomme en række udfordringer, der strækker sig fra stigende elevtal til nye læringsbegreber. Udfordringer som det er nødvendige at medtænke i en nye skolestruktur.

Læringsbegreb, læringsstil og behov for fleksible rammer

I de senere år har læringsbegrebet været under forandring. Det betyder, at der i dag er en forventning om at eleverne, i højere grad end tidligere, arbejder projektorienteret, kreativt, innovativt, tværfagligt og producerende, hvilket stiller krav til skolernes indretning og faciliteter. Udover at læringsbegrebet ændres er der et stigende politisk ønske om, at skolerne skal kunne rumme og inkludere flere børn. Dette ønske betyder, at der skal være mulighed for at skabe rum til forskellige læringsstile og til at variere størrelsen på undervisningsgrupper. Disse forventninger til folkeskolens fleksibilitet og rummelighed er vigtigt at indtænke i en ny skolestruktur i Hvidovre Kommune, når beslutninger om skolestrukturen fremover træffes.

Flere børn til kommunen

I de senere år har skoleprognoserne for Hvidovre Kommune vist, at der kommer et stigende antal børnefamilier til Hvidovre Kommune, med børn i den skolepligtige alder. Ifølge prognosen vil der i år 2030 være i omegnen af 600 flere elever på skolerne end i dag, hvilket nødvendiggør, at der indenfor en tiårig periode skal oprettes nye spor på fem ud af ni skoler, hvis den nuværende skolestruktur med tilhørende skoledistrikter fastholdes. Dette betyder, at der er et behov for en skolestrukturændring, der vil muliggøre, at kommunen kan rumme de flere børn som kommer.

Forskelligartet socioøkonomisk grundlag hos eleverne

En skolestrukturændring skal udover at kunne løse de kapacitetsmæssige udfordringer også tage højde for den ulige fordeling af elever med hhv. svag og stærk ressourcebaggrund. Særligt fire skoler markerer sig som de skoler, der har de mest socioøkonomisk udfordrede elever. Gungehusskolen, Avedøre skole, Engstrandskolen samt Frydenhøjskolen er de skoler med den højeste andel af elever med en ressourcesvag hjemmebaggrund, hvilket dækker over enlige forældre, forældre på overførselsindkomst og/eller forældre med lav eller ingen uddannelse. Avedøre skole, Engstrandskolen og Frydenhøjskolen er samtidigt også de skoler med den højeste andel af tosprogede børn. En ressourcesvag baggrund kan i mange tilfælde sidestilles med en mere udfordret og svær skolegang. Et af de elementer der, forskningsmæssigt, har vist sig at kunne løfte udfordrede børn, er netop ressourcestærke klassekammerater. Derfor er det helt centralt at indtænke en mangfoldig elevsammensætning samtidigt med, at man løser de kapacitetsmæssige udfordringer. For at løse denne samlede udfordring er det nødvendigt at overveje ikke blot distrikternes grænser, men også, hvordan man kan ændre på fortællingen om skolerne. Netop søgemønstrene væk fra skolerne har vist sig at være en af hovedårsagerne til at elevsammensætningen på skolerne ikke er optimal. Derfor er det ikke tilstrækkeligt blot at ændre på elevgrundlaget i distrikterne, ved at lave nye skoledistrikter.

Stigende behov for specialtilbud

Den demografiske prognose betyder, at også andelen af børn med særlige behov vokser. Alene ifølge prognosen vil der skulle visiteres yderligere ca. 24 elever frem mod 2030, hvilket skærper behovet for gruppeordninger og specialundervisningstilbud. Samtidig stiger visitationen til specialundervisningstilbud allerede i dag hvilket betyder, at flere børn og unge sendes i tilbud i andre kommuner, da der ikke er plads i Hvidovre kommunes egne tilbud. Derfor er det nødvendigt at retænke og justere kommunens specialundervisningstilbud i de kommende år.

Scenarie for fremtidens skolestruktur i Hvidovre Kommune

I det følgende præsenteres et samlet scenarie, der har til hensigt at imødekomme udfordringerne med stigende elevtal, stigende antal børn med diagnoser, skæve søgemønstre samt den ulige fordeling af elever med hhv. svag og stærk ressourcebaggrund. Det samlede scenarie tager udgangspunkt i, at der arbejdes hen i mod, at alle kommunens skoler har 3 spor, for derved at skabe fagligt, pædagogisk og økonomisk bæredygtige skoler.

Først gives et overblik over scenariet, hvor efter de enkelte elementer uddybes.

Scenariet overordnet set

Skolerne bevares som ni selvstændige skoler med eget distrikt, egen skoleledelse og egen skolebestyrelse. Der etableres et samlet ungetilbud i Enghøjhuset. Sporet flyttes til Sønderkær, hvor tilbuddet udvikles og udvides med gruppe 1 & 2 fra Holmegårdsskolen. Der arbejdes videre med oprettelse af profilskoler og eliteklasser. Ligeledes ændres skoledistrikterne i takt med at der kommer flere elever, så der sker en hensigtsmæssig fordeling af eleverne mellem skolerne. Derved arbejdes der hen imod en mere ligelige fordeling af elever i forhold til både klassekvotienter og socioøkonomisk baggrund. Det betyder at:

Samtlige skoler udvides til at kunne rumme tre spor.

- Engstrandskolen indrettes til at kunne rumme ét spor mere.
- Præstemoseskolen udbygges med ét spor.

Kommunens ungetilbud samles i Enghøjhuset

- 10. klassecentret flyttes til Enghøjhuset og organiseres under Ungdomsskolen
- Lokalt STU tilbud etableres i Enghøjhuset og organiseres under Ungdomsskolen
- Ungdomsskolen forbliver i Enghøjhuset
- Ungeindsatsen forbliver i Enghøjhuset
- Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU) forbliver I Enghøjhuset

Omorganisering af specialundervisningstilbud

- Sporet flyttes til Sønderkær, udvikles og udvides med gruppe 1 & 2 fra Holmegårdsskolen
- C-klasserækken på Præstemoseskolen og Huset fra Avedøre skole samles på sigt på Præstemoseskolen. Denne samling indtænkes i forbindelse med udbygningen af et ekstra spor.

Følgende skoler vil profitere af, at blive til profilskoler eller tilbyde eliteklasser:

- Profilskoler: Engstrandskolen, Frydenhøjskolen, Gungehusskolen og Avedøre skole
- Eliteklasser: Gungehusskolen og Engstrandskolen

Der vil af flere omgange ske ændringer i skoledistrikterne:

- Gungehusskolen/Risbjergskolen/Dansborgskolen
- Langhøjskolen/Engstrandskolen
- Holmegårdskolen/Præstemoseskolen

Samtlige skoler udvides til at rumme tre spor

Af skoleprognoserne de sidste par år fremgår det, at der forventes ca. 600 flere elever i Hvidovres folkeskoler frem mod 2030. Stigningen af elevtallet betyder, at der er behov for, at samtlige folkeskoler i kommunen med tiden bliver 3 sporet. Med 3 spor bliver skolerne både pædagogisk, fagligt og økonomisk mere bæredygtige.

En 3 sporet skole har bedre mulighed for at sikre faglige miljøer for medarbejderne, også i de mindre fag som f.eks. tysk og musik. Det faglige miljø sikrer medarbejderne mulighed for at udvikle pædagogikken og den faglige tilgang til de enkelte fag. Ligeledes sikrer 3 spor, at der kan skabes årgangsteams omkring de enkelte klassetrin. Medarbejderne kan derved læse hovedparten af deres timer inden for årgangen. Dermed skabes der ligeledes mulighed for øget fokus og fordybelse, da medarbejderne ikke skal forhold sig til flere teams på flere årgange. Den større børnegruppe på den enkelte årgang giver bedre mulighed for at tilrettelægge differentierede undervisningsforløb på tværs af klasserne, hvor eleverne kan spejle sig i hinanden og skabe relationer på tværs af årgangen.

I dag varierer antallet af spor på kommunens skoler, hvor Holmegårdsskolen samt Præstemoseskolen er bygget til at rumme 2 spor. På Holmegårdskolen er der dog iværksat en bygningsmæssig udvidelse, således skolen på sigt kan rumme 3 spor. Kommunens øvrige skoler er alle bygget til 3 sporet skoler. Særligt for Engstrandskolen er, at den er bygget som en 3 sporet skole, men fungerer som 2 sporet. Dette skyldes at dele af skolen er indrettet til daginstitution, SFO'ens selvstændige lokaler samt kommunens 10. klassecenter og eliteidrætslinjen.

Den samlede bygningsmasse på kommunens skoler betyder, at der kan skabes plads til de prognosticerede 600 flere elever, ved at udbygge med ét ekstra spor på Præstemoseskolen samt foretage justeringer og omrokeringer af funktioner på Engstrandskolen.

Samling af ungetilbud i Enghøjhuset

I dag har den kommunale ungeindsats, UU og Ungdomsskolen til huse i Enghøjhuset sammen med Sporet, der er kommunens specialskole. Enghøjhuset er allerede i dag samlingspunkt for en række af kommunens ungetilbud og eftersom 10. klassecentret ikke kan forblive på Engstrandskolen, såfremt skolen skal fungere med 3 spor, anbefales det, at tilbuddet flyttes til Enghøjhuset og organiseres under Ungdomsskolen. En organisering med et samlet 10. klasses- og Ungdomsskoletilbud praktiseres allerede i dag med succes i en lang række andre kommuner.

Hvidovre Kommunes 10. klassecenter skal også fremadrettet være med til at sikre de unge en afklaring og kvalificering til en ungdomsuddannelse. I den forbindelse er det vigtigt at fortsætte det gode samarbejde med kommunens ungdomsuddannelser, som allerede eksisterer i dag. Det kan være med linjer, der er målrettet henholdsvis erhvervsuddannelser og gymnasiet, hvor dele er skolegangen er flyttet til selve ungdomsuddannelsesstedet, så eleverne herigennem får et større kendskab til den enkelte ungdomsuddannelse. 10. klassecenteret har over de sidste 5 år haft en nedgang i antallet af elever. Dette er en tendens, der også ses på landsplan, dog er faldet i Hvidovre mindre end på landsplan. Igennem den sidste årrække har der fra nationalt hold været fokus på at målrette 10. klasse til erhvervsuddannelserne. Dette kan have betydet at elever, der tænker de skal i gymnasiet har fravalgt 10. klasse og i stedet søgt direkte videre efter 9. klasse.

Det er i forbindelse med budget 2018 politisk besluttet at oprette et lokalt STU- tilbud i Hvidovre. Det anbefales at organisere et lokalt STU-tilbud under Ungdomsskolen og placere det i Enghøjhuset. Derved vil ele-

verne blive tilknyttet et ungemiljø, som de kan deltage og spejle sig i, både ift. elever tilknyttet Ungdomsskolen og 10. klasse.

Ved at samle kommunens ungetilbud i Enghøjhuset kan der skabes et ungdomsmiljø, til gavn for både STU-elever, 10. klasseeleverne og Ungdomsskolens elever – herunder både eleverne i fritidsdelen og heltidsundervisningen. Endvidere er både Ungeindsatsen og UU også er placeret i Enghøjhuset, således der let adgang for de unge når de har behov for vejledning. En samling af ungetilbuddene skaber ligeledes større faglige miljøer for de medarbejdere, der arbejder med unge – det uanset om der er tale om lærere, pædagoger, UU-vejledere eller socialrådgivere. Samlingen betyder, at der vil være mulighed for at skabe endnu bedre samarbejdsrelationer imellem de fagprofessionelle til gavn for både de elever, der følger et almindeligt undervisningstilbud og for de unge, der har brug for en mere helhedsorienteret indsats. Målsætningen er at sikre en god overgang til et godt ungdomsliv på enten en ungdomsuddannelse eller i et job.

Det samlede ungetilbud i Enghøjhuset vil rumme:

- 10. klassecentret (flyttes fra Engstrandskolen)
- Lokalt STU-tilbud (etableres)
- Ungdomsskolen
- Ungeindsatsen
- Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU)

Behovet for plads til kommunens 10. klassecenter samt et nyt lokalt STU-tilbud i Enghøjhuset, sikres ved at flytte Sporet til Sønderkær.

Specialskole på Sønderkær

Kommunens specialskole Sporet er i dag placeret i Enghøjhuset. Den vil skulle flyttes, hvis der skal skabes plads til et samlet ungetilbud i Enghøjhuset. I den sammenhæng vil Sønderkær være velegnet, da den har alle de nødvendige faciliteter, som en specialskole har brug for, herunder faglokaler. Sønderkær nuværende faglokaler er på nuværende tidspunkt for små til at rumme en samlet almen klasse. Til gengæld har de en ideel størrelse til mindre grupper af elever. Ved at flytte kommunens specialskole til Sønderkær vil der være adgang til faglokaler i alle de fag, der traditionelt undervises i særskilte faglokaler. Ligeledes vil det understøtte og skabe optimale rammer for elevernes mulighed for at aflægge afgangsprøver i de fag, som de er i stand til.

I forbindelse med flytningen af kommunens specialskole giver det mulighed for at udvikle og udvide tilbuddet, så der skabes et styrket pædagogisk og fagligt undervisningstilbud. Den nye organisering afstedkommer ligeledes muligheden for en mere hensigtsmæssig administrativ og ledelsesmæssig struktur. Ved en flytning til Sønderkær tænkes tilbuddet udviklet, så eleverne fra gruppe 1 & 2 fra Holmegårdsskolen med fordel kan flyttes til specialskolen. Udviklingen og udvidelsen af kommunens specialskole gør det muligt at lave et fleksibelt tilbud, hvor læringsmiljøet tilpasses det enkelte barn, og hvor der vil være bedre mulighed for holddeling f.eks. inddeling efter elevernes niveau og kognitive profil. Ligeledes kan der skabes endnu stærkere faglige miljøer for medarbejderne, hvor flere fagligheder kan sparre om at udvikle undervisningstilbud til målgruppen. Desuden kan specialskolens udgående funktion videreudvikles i forhold til at brede viden fra kommunens specialskole ud til almenskolerne, og med henblik på at styrke skolernes inklusionsarbejde.

Eleverne fra både Sporet og Gruppe 1 & 2 har en række fælles udviklingsområder. De har ofte faglige problemer, har svært ved at orientere sig i det sociale felt og foretager ofte uhensigtsmæssige valg i forhold til

handlinger og adfærd. Dertil er begge grupper ofte i alvorlig mistrivsel og har socioemotionelle vanskeligheder. I dag har flere af de børn, der er visiteret til Sporet også diagnoser inden for opmærksomhedsforstyrrelser. De fleste børn fra Gruppe 1 og 2 vil derfor profitere af den pædagogiske tilgang, som der arbejdes med på Sporet.

En samling af Sporet samt gr. 1 & 2 på Sønderkær kan iværksættes fra august 2020. De involverede medarbejdere vil i løbet af efteråret 2019 blive inddraget i processen samt i den videre planlægning frem imod etableringen af kommunens specialskole på Sønderkær, herunder udvikling af en fælles pædagogik. I foråret 2020 etableres det gensidige og forberedende samarbejde samt aktiviteter på tværs af de to eksisterende tilbud.

Udvidelse af gruppeordningen på Præstemoseskolen

I forbindelse med en udbygning af Præstemoseskolen anbefales det, at de nuværende tilbud til børn med indlæringsvanskeligheder samles, således at tilbuddet fremadrettet omfatter de børn, der i dag er i målgruppen til henholdsvis Huset på Avedøre Skole og C-klasserækken på Præstemoseskolen.

Eleverne i både C-klasserækken og Huset har alle forskellige grader af generelle indlæringsvanskeligheder. Fælles for dem er, at de på nogle områder er sent udviklede og har udfordringer ved læring. Dette kommer til udtryk ved en række af forskellige udfordringer som f.eks. forsinket sprogudvikling, snæver begrebs- og forestillingsverden, følelsesmæssig ustabilitet og ringe udholdenhed og koncentrationsevner samt hukommelsesvanskeligheder. For børn med funktionsnedsættelse er en vigtig del af deres skolegang, at de øver sig i at være sammen med eleverne fra almenskolen, så de lærer at mestre deres relation til andre børn og til omverdenen. Der er fag, særligt dem af mere praktisk karakter, hvor nogle af C-klassernes elever kan indgå i på samme fod som Præstemoseskolens elever i almen skolen.

I forhold til eleverne i Huset, så er deres muligheder for at deltage i aktiviteter sammen med elever fra almenområdet mere begrænset. Men disse elever har lige så stor gavn af at have nogle, de kan spejle sig i og øve sig i at være sammen med. Hvor C-klasse eleverne med fordel kan have nogle aktiviteter sammen med almenskolen, så vil nogle af Husets elever kunne have gavn af, at lave aktiviteter sammen med elever i C-klasser. Med den nuværende placering af Huset, så er deres muligheder for at lave aktiviteter og skabe miljøer, hvor eleverne kan øve sig ift. til andre elever meget begrænset, da deres funktionsniveau ligger for langt fra almenskolens elever.

Det er derfor en fordel at samle kommunens tilbud til elever med indlæringsvanskeligheder til ét tilbud og at tilbuddet placeret i tilknytning til almenskole. I forhold til medarbejderne vil et større tilbud være med til at styrke det faglige miljø i tilknytning til specialundervisningstilbuddet, der derved ikke vil være så sårbare ift. sygdom eller evt. opsigelser.

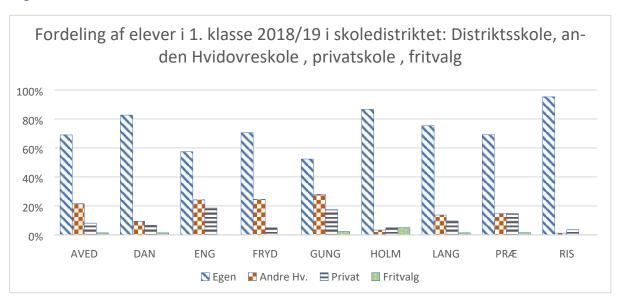
I forbindelse med udbygningen af Præstemoseskolen kan der med fordel indtænkes etablering af de fysiske rammer for et samlet specialundervisningstilbud til elever med særlige indlæringsvanskeligheder.

Ændring af søgemønstre ved etablering af profilskoler og eliteklasser:

Udover at ændre på distriktsgrænserne er det centralt at ændre søgemønstrene i enkelte af distrikterne. Det viser sig, at flere af distrikterne faktisk har et mangfoldigt opland, hvor distriktet både rummer elever med svag samt stærk ressourcebaggrund. Her synes udfordringen snarere at være, at de mest ressourcestærke fravælger de skoler, som har den største andel af ressourcesvage samt tosprogede elever. For at ændre søgemønstrene i distrikterne kan det overvejes at gøre de skoler, der er mest ramt af uhensigtsmæssige søge-

mønstre til profilskoler eller ved at etablere talentklasser. Dermed vil man sandsynligvis i højere grad at kunne fastholde distriktseleverne. Her er det oplagt at fokusere på bl.a. Gungehusskolen og Engstrandskolen, der står med de største udfordringer når det kommer til at tiltrække distriktets opland, hvilket kan ses i nedenstående diagram. Her fremgår det, at Gungehusskolen fravælges af 47 % af distriktseleverne og Engstrandskolen fravælges af 43 % af deres distriktselever.

Søgemønstre 2018/2019

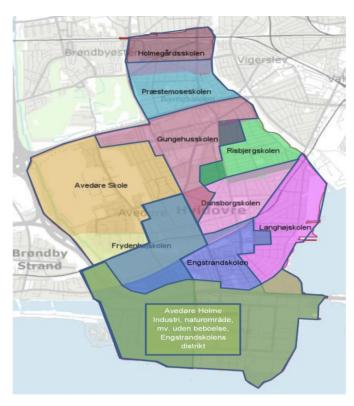
Procentdel af elever, der i 1. klasse går i hhv. egen skole, anden skole i Hvidovre, privatskole eller benytter fritvalgsordningen. 2018/19

Jævnlig ændring af distrikter

Ved en bevarelse af ni selvstændige skoler vil det være nødvendigt regelmæssigt at ændre i distriktsgrænserne, for at sikre en hensigtsmæssig fordeling af eleverne, i takt med, at der i distrikterne er stigning/fald i elevtallet, samt at skolerne fremadrettet alle bliver 3 sporet.

Dansborg/Gungehus/Risbjerg

For Dansborgskolen viser prognosen, at skolen vil være stabilt 3 sporet igennem hele perioden frem mod 2033 med undtagelse af skoleåret 2023/24, hvor skolen på en enkelt årgang bliver 4sporet. Dette kan løses inden for skolens nuværende ramme og med de nuværende distriktsgrænser. Prognosen forudsiger samtidigt, at Gungehusskolen vil være 3 sporet frem til 2024/25 og derefter 4 sporet. Dette kan skolen ikke rummes

inden for den nuværende fysiske ramme. For Risbjergskolen forudsiges det, at der vil være et faldende elevtal, og at den fra 2029/30 vil være 2 sporet.

Gennem distriktsændringer mellem Gungehusskolen og Risbjergskolen er det muligt at fastholde begge skoler som 3 sporet.

Langhøj og Engstrand

Prognosen forudsiger at Langhøjskolen vil være stabilt 3 sporet frem til 2023/24 herefter vil den være 4 sporet med lave klassekvotienter. Engstrandskolen vil være 2 sporet frem til 2024/25 og derefter 3 sporet med lave klassekvotienter. Ved at flytte elever fra Langhøjskolen til Engstrandsskolen, gennem en ændring af distriktsgrænsen, kan gøre begge skoler stabilt 3 sporede.

Holmegård og Præstemosen

Fra skoleåret 2020/21 vil der være behov for 3 spor i 0. klasse, på både Holmegårdsskolen og Præstemoseskolen. Dette kan de første år på Holmegårdskolen løses i forbindelse med genhusningsplanen i forbindelse med byggeriet på Holmegårdsskolen, og fra 2022/23 gennem udbygningen på Holmegårdsskolen. Præstemoseskolen er bygget til 2 spor. Det omfatter også indskolingshuset. Ved en ekstra 0. klasse vil der skulle findes plads til en klasse uden for indskolingshuset. Fra skoleåret 2026/27 viser prognosen, at der er behov for 6 spor samlet uanset eventuelle distriktsændringer. Det er 1 spor mere end skolerne kan rumme.

Avedøre og Frydenhøj

Prognosen forudsiger, at både Avedøreskole og Frydenhøjskolen vil være stabil på 3 spor frem mod 2032. Avedøre skole vil frem mod 2032 have et mindre fald i elevtallet. Frydenhøjskolen ligger i prognosen med stabilt elevtal og høje klassekvotienter, dog forudses et mindre dyk i elevtallet i 2024/25.

Bygningsøkonomi

Scenariet forudsætter, at alle skoler bliver tresporede. Det betyder at Engstrandskolen samt Præstemoseskolen skal udvides med ét spor hver. I forbindelse med en udbygning af Præstemosen med ét spor har Center for Trafik og Ejendomme estimeret udgifterne til at være ca. 100 mio. kr.

I forbindelse med flytning af henholdsvis 10. klassecenteret til Enghøjhuset og Sporet til Sønderkær, så har Center for Skole og Uddannelse estimeret de samlede udgifter til flytning og indretning af læringsmiljøer I Enghøjhuset og på Sønderkær til ca. 700.000 kr. Udgiften afholdes inden for egen ramme.

Forslag

Skole	Indgreb	Pris
Engstrandskolen	10. kl. flyttes Skolen indrettes til 3 spor	Ca. 300.000 kr. til flytning og indretning af læringsmiljøer. Udgiften afholdes inden for egen ramme.
Sporet	Flyttes til Sønderkær	Ca. 400.000 kr. til flytning og indretning af læringsmiljøer. Udgiften afholdes inden for egen ramme.
Præstemoseskolen	Udbygges med ét spor	Ca. 100 mio. kr.

Lovmæssigt grundlag

Som det ser ud nu, er det udelukkende muligt at oprette eliteklasser i idræt jf. §25 stk. 4 samt talentklasser i musik jf. lovforslag, som blev vedtaget d. 22.11.2018 og træder i kraft august 2019.

Jævnfør §25, stk. 4 kan Kommunalbestyrelsen beslutte at oprette særlige eliteidrætsklasser på 7.-10. klassetrin. Optagelse af elever i disse klasser kan uanset stk. 2 og § 36, stk. 3, ske på baggrund af en vurdering af elevernes sportslige niveau.

En profilskole er en almindelig folkeskole under folkeskoleloven, som følger den obligatoriske fagrække og Fælles Mål med vægt på en særlig faglig profil. En etablering af profilskoler vil kræve en proces på de enkelte skoler.